
Červen 2020

Po zbytek jara se pandemická situace v Česku přece jenom zlepšuje a Honza, který volal po klidu, je za to vděčný.

Koncem dubna podepsal s deseti dalšími lékaři Univerzity Karlovy takzvanou Výzvu jedenácti, ve které znovu zazněl jeho názor. Plošné a přísné restriktce nevedou k vymýcení covidu, a tak je třeba ukončit nouzový stav, obnovit výuku na školách, odstranit překážky pro chod ekonomiky a tím zabránit krachu hlavně menších firem a živnostníků. Pak taky postupně uvolňovat hranice se zeměmi, kde se nemoc nevymkla kontrole, a hlavně se trochu uklidnit, aby další opatření nebyla tak chaotická jako doposud.

Výzva jedenácti sklidila mohutné nadšení, ale zároveň kritiku – česká společnost je nebývale rozdělena, a to i napříč lékaři a vědci.

Nicméně pro Honzu je to dobré.

V červnu už normálně operuje, může chodit na fotbalovou Slavii i do hospod, prostě žije – jen ho pořád trápí nateklé koleno, takže při rozhovorech buď zlehka kluše, nebo vedle mě jezdívá na kole.

Občas kolegiálně radí, za což jsem vděčný, ačkoli jeho rady někdy bývají svérázné. Když například pochopí, že sice běhám denně, ale trapným tempem pět a půl minuty na kilometr, ačkoli bych si pořád chtěl zlepšovat osobáky, směje se: „Prosím tě, Tomáši, takovýhle volný běhání je dobrý akorát tak na vláčnou stolic!“

Na druhou stranu mě vzápětí uklidní slovy o tom, že když si při závodech dokážu rozložit rovnoměrné tempo a nebudu zbytečně přepalovat starty, teoreticky se můžu na maratonské trati zlepšovat klidně do šedesáti let: „Teprve pak se smíř s tím, že to s tvými časy půjde z kopce,“ vysvětluje, „je to dané maximální tepovkou.“

Na Velké kunratické roku 2019 se synem Tomášem a vnuky Vojtou (vlevo) a Adamem.

Naučí mě, jak si onu tepovou frekvenci orientačně spočítat – od číslovky 220 stačí odečíst věk. „Čili tvoje maximální tepovka je teď 178, kdežto moje jenom 150, což do kopců jednoduše nestačí. Asi sis všiml, že s tebou při každém prudším výběhu přestávám mluvit, to je tím, že se trochu dusím. Nic s tím nenaděláš. Po šedesátce se jenom musíš snažit ten svůj výkonnostní sešup zbrzdňovat.“

Už se známe natolik, že nemusí nahlas vysvětlovat, jak mu to nezvratné zpomalování vadí.

Vůbec neví, jestli a kolikrát si ještě zaběhne Velkou kunratickou – vždyť poslední ji s natrženou achilovkou sotva dopajdal, ale člověk nesmí přestat. „Nevzdávám třeba svoje ranní dvacetiminutová cvičení, což bývá nejdřív strečink, rozhýbání páteře a potom posilování břišních a zádových svalů...“

Postupně mě seznamuje se svými blízkými – například o mladším synovi Tomášovi se od Honzy nejdřív dozvím fakt, že má maraton za 2:56, a až potom, že je úspěšným soudcem.

Tomáš mi jednoho dne vypráví, jak v létě roku 1986 přijel z volejbalového soustředění. „Rodiče tehdy svépomocí přestavovali rodinný dům,“ vzpomíná. „Na

prázdninový víkend plánovali stavební práce a já se v pátek vrátil s tím, že jsem si při volejbale podvrtl kotník – mám ho oteklý, dost mě bolí. Táta to odbyl s tím, že teď nemá čas, a prý je potřeba, abych se převlékl a šel jim pomáhat. Až v neděli večer po práci kotník prohlédl, zavezl mě na rentgen a výsledkem bylo, že jsem měl nohu další měsíc v sádře.“

Jedna taková historka spouští stavidla dalším, a tak zjišťuju, že ač je Honza mistr kardiochirurg, s běžnými nemocemi nebo úrazy za ním snad ani nemá smysl chodit.

„Ještě o pár let dřív,“ pokračuje Tomáš, „chtěli rodiče při jednom z našich zimních pobytů v Rokytnici nad Jizerou navštívit restauraci, která ale byla dostupná jen na běžkách. Coby osmileté dítě jsem běžky neměl, a proto táta vymyslel, že půjdu na sjezdovkách v rozepnutých lyžařských přezkáčích – tím pádem budu mít uvolněné paty, což mi zajistí v podstatě stejný komfort jako ostatním členům rodiny na běžkách. Jaké pak bylo překvapení obou rodičů, když v restauraci zkontrolovali mé nohy a zjistili, že mám na patách do krve sedřené puchýře a s dalším pokračováním túry nesouhlasím!“

Honza požádal hostinského o náplasti, paty zalepil, cestě zpět tedy přinejmenším podle něj nic nebránilo. „Tyhle dvě příhody v podstatě vystihují tátovy hlavní povahové rysy,“ uzavírá Tomáš. „Totiž cílevědomost, cit pro rozlišení méně důležitého od podstatného, no a v případě neočekávaných překážek snahu najít řešení.“

Ranní hrnek čaje se sušenkou

Jak jsi vyrazil roku 1964 na svoji první pořádnou cestu do Anglie?

Vlakem do Ostende, kde už jsem byl úplně zfanfrnělej, protože právě vrcholila moje touha po kariéře námořního důstojníka, ideálně palubního lékaře. Parníkem jsem plul do Doveru a nadšeně fotil snad všechny lodě v Doverské úžině, ale jestli dovolíš, přeskočím už teď na chvíli ke své druhé cestě z roku 1969.

Bude ta vsuvka kvůli lodím?

Přesně tak – v Anglii jsem měl několik blízkých příbuzných, kteří tam utekli před Hitlerem, a v devětašedesátém jsem bydlel u strejdy Toma Schwarze, jehož žena Margaret pracovala na panamském konzulátu. Kdykoli přijela do londýnského přístavu loď s panamskou vlajkou, někdo z konzulátu musel dávat námořníkům razítka do námořnických knížek. Namísto Margaret tam jezdil Tom, který mě bral s sebou, takže jsem ty šífy mohl prolézt od hřídele po kapitánský můstek, což byl splněný sen.

V roce čtyřiašedesátém jsi ale bydlel i u jiného strýce, ne?

U Fricka Kische, který žil v městečku Stoke-on-Trent. Kvůli Hitlerovi nedostudoval medicínu a v Anglii měl svůj velkoobchod s hodinkami. Já vlakem přijel ve dvě ráno, tak jsem si řekl, že už nikoho nebudu budit a přespím na nádraží, ale aktivní ajznbónák strejdovi zavolal a ten pro mě hned přijel: „Co blbneš, my na tebe čekáme!“ Prostě Fricek Erwin Kisch. Když brzy ráno vstával do práce, tak své ženě Lilo, taky Židovce, vždycky těsně před odjezdem přinesl k posteli hrnek čaje s mlékem a jednu sušenku – a mně to samé Fricek nosil taky.

Jak jsi na tom byl s angličtinou?

Jako gymnazista po prvním ročníku, ale mí příbuzní ještě pořád uměli česky a kromě nich jsem poznal i pár dalších emigrantů. Jednoho v tamním Rotary Clubu – vzpomínám, že měl licenci na dovoz japonských foto- a kinopřístrojů do Velké Británie, ale hlavně vlastnil jaguara, a jak asi víš, ten se roku 1961 začal vyrábět ve verzi E-Type jako takzvané íčko.

Ode dneška, Honzo, si to budu pamatovat.

Nejkrásnější auto, jaké si dovedeš představit! Od té doby jsem po něm slintal – a na stará kolena si ho koupil. Existuje jenom hrstka radostnějších chvil, než když je venku pěkně a já v něm můžu vozit třeba vnoučata.

V čem jsi jezdil se strejdou Frickem?

To léto hlavně v karavanu a na lodi. Strejda na měsíc zavřel krám, vyrazili jsme na dovolenou do Cornwallu a tam se pak plavili po kanálech. Fricek kouřil lulku, a jakmile jsme zahlédli hezký venkovský pub, dali jsme si pivo nebo cider. Zvali jsme se navzájem na drinky s místními, a když už někdo nechtěl, tak

jednoduše požádal o „tomato juice“, což bylo znamení, že stačilo... Sbíral jsem v těch pubech pivní tácky a na chatě jich mám k Blančině mírné nelibosti pořád ještě stovky; rád ti je ukážu.

Všechno, o čem mluvíš, muselo být pro československého gymnazistu kulturním šokem.

Možná to dost nezdůrazňuju, protože největší kulturní šok představovala až Amerika v roce 1983, ale bylo. Když jsme šli v Anglii s tetou a se strejdou na trh, vůbec jsem nechápal: „Tohle jsou nový brambory?!“ Příbuzní dávno nebyli v Československu, takže je můj údiv překvapil: „Ano – do Anglie se vozí brambory odtamtud, kde se zrovna urodily.“ Jenže u nás se pro ně chodilo do sklepa i v době, kdy už tam klíčily, a pořád se z nich ještě vařilo... Ale menším kulturním šokem pro mě bylo třeba i to, že Angličané nesbírali houby. Strejda Fricek měl kromě karavanu taky sportáčka značky Triumph s plátěnou střechou, ve kterém jsme se to léto občas projížděli, v lese zabrzdil, já vyskočil, sebral hříbky a za chvíli jsme jeli dál.“

Lehni si a zvedni nohy

V létě roku 1969 už za Janem Pirkem přijela do Británie i Blanka, která se před chvílí upřímně zasmála Tomášovým dětským vzpomínkám, a jednu rovnou přidává.

„Historek se zlomenými údy máme víc,“ říká mi. „Někdy před patnácti lety jsme jeli s našimi výbornými kamarády, manželi Votočkovými, na kolech po jižních Čechách – stoupali jsme osm kilometrů do prudkého kopce na Vítkův kámen, já ještě bohužel neměla elektrokolo, byla pomalejší, a tak mě Honza postřkoval do zad. Úmysl jistě dobrý, ale já to nemám ráda, tak Honzovi říkám, jdi ode mě! Takhle jsme se dohadovali, drcli do sebe řídítky a oba letěli – já naposledy v životě bez helmy. Na hlavě okamžitě boule, kolena odřený, zvedala jsem se v šoku, ale Honza už soustředěně kontroloval škody na kolech. Když jsem si posteskla, že mi není nejlíp, klidným hlasem pravil, tak si lehni a zvedni nohy... Nakonec jsem se nějak sebrala, dojela dokonce i na ten Vítkův kámen,